

CIS nr 9059 af 18/03/2011 Gældende

Offentliggørelsesdato: 19-03-2011

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Oversigt (indholdsfortegnelse)

Bilag 1

Den fulde tekst

Cirkulæreskrivelse om fair behandling af søfarende i forbindelse med skibsulykker i danske farvande

(Til myndigheder, som behandler sager om søfarende i forbindelse med ulykker i danske farvande)

Efter aftale med Forsvarsministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Integrationsministeriet, Justitsministeriet, og Udenrigsministeriet udsendes denne cirkulæreskrivelse.

Samtlige myndigheder, som behandler sager om skibsulykker i danske farvande, skal inden for lovgivningens almindelige rammer tage hensyn til de relevante bestemmelser i de af FN's internationale søfartsorganisation IMO vedtagne retningslinjer om fair behandling af søfarende¹.

Retningslinjerne, som blev vedtaget af IMO den 27. april 2006, er optrykt som bilag til dette cirkulære.

Søfartsstyrelsen, den 18. marts 2011

Søfartsstyrelsen, den 18. marts 2011

Frank Bjerg Mortensen

/ Anja Krabbe Thomns

Bilag 1

IMO's retningslinjer for fair behandling af søfarende

1 Indledning

1 Det anbefales, at disse retningslinjer overholdes, når søfarende kan tænkes at blive tilbageholdt af offentlige myndigheder i tilfælde af en søulykke.

2 Søfarende anses for at tilhøre en særlig medarbejderkategori og har – på grund af søfartserhvervets verdensomspændende karakter og de forskellige retssystemer, som de søfarende måtte stifte bekendtskab med – brug for særlig beskyttelse, særligt når de kommer i kontakt med offentlige myndigheder. Målet med disse retningslinjer er at sikre, at søfarende behandles retfærdigt, når der er indtruffet en søulykke, og under offentlige myndigheders eventuelle undersøgelser og tilbageholdelse af dem, og at tilbageholdelsen ikke bliver længere end nødvendig.

3 Disse retningslinjer er udarbejdet i overensstemmelse med resolution A.987(24) om retningslinjer for retfærdig behandling af søfarende i tilfælde af en søulykke, som blev vedtaget den 1. december 2005 af FN's Søfartsorganisations (IMO) Generalforsamling (Assembly). Resolutionen er vedhæftet som bilag til disse retningslinjer.

4 Disse retningslinjer er ikke et forsøg på at bryde forstyrrende ind i staters retsforfølgelse i henhold til national lov, straffelov eller civilret eller i søfarendes fuldstændige ret til basale rettigheder, herunder sådanne som følger af internationale menneskerettighedsdokumenter, og søfarendes ret til human behandling til enhver tid.

5 Søfarende er berettiget til at blive beskyttet mod tvang og trusler fra en hvilken som helst side under eller efter undersøgelser af søulykker.

6 Undersøgelsen af en søulykke bør ikke være til skade for den søfarende, for så vidt angår hjemsendelse, logi, diæter, betaling af løn og andre ydelser og lægebehandling. Rederen, den tilbageholdende stat eller en anden behørig stat bør sørge for disse ting uden nogen omkostninger for den søfarende.

7 Disse retningslinjer gælder ikke for krigsskibe eller flådehjelpefartøjer.

II Definitioner

8 Til brug for disse retningslinjer gælder følgende definitioner:

”Søfarende” betyder enhver person, der er ansat eller forhyret eller beskæftiget i en given egenskab om bord på et skib;

”reder” betyder ejeren af skibet eller enhver anden organisation eller person, såsom operatøren, agenten eller bareboat-charteren, som har overtaget ansvaret for skibets drift fra ejeren, og som i den forbindelse har indvilget i at overtage rederens forpligtelser og ansvarsområder, uanset om en anden organisation eller andre personer udfører visse af forpligtelserne og ansvarsområderne på rederens vegne;

”søulykke” betyder enhver uforudset hændelse eller fysisk begivenhed forbundet med skibes navigation, drift, manøvrering eller håndtering eller med maskineri, udstyr, materiel eller last om bord på sådanne skibe, som kan føre til tilbageholdelse af søfarende;

”undersøgelse” betyder en undersøgelse af en søulykke;

”tilbageholdelse” betyder enhver begrænsning i søfarendes færden af offentlige myndigheder, som pålægges som en følge af en søulykke, herunder at forhindre søfarende i at forlade territoriet i en anden stat end den, hvori de er statsborgere eller har deres bopæl.

III Retningslinjer til havne- eller kyststaten

9 Havne- eller kyststaten bør:

.1 træffe foranstaltninger, således at enhver undersøgelse, de foretager med henblik på at fastlægge årsagen til en søulykke, som sker inden for deres retsområde, udføres retfærdigt og hurtigt;

.2 samarbejde og kommunikere med alle i det væsentligste interesserede stater, redere og søfarende og træffe foranstaltninger for at give de søfarendes interesseorganisationer i havne- eller kyststaten adgang til de søfarende;

.3 træffe foranstaltninger for at sikre, at der tages passende forholdsregler for at beskytte søfarendes menneskerettigheder til enhver tid såvel som tilbageholdte søfarendes økonomiske rettigheder;

.4 sikre, at søfarende behandles på en måde, der til enhver tid bevarer deres grundlæggende menneskelige værdighed;

.5 træffe foranstaltninger for at sikre/verificere, at rimelige forholdsregler er truffet med henblik på at sørge for enhver tilbageholdt søfarendes livsforhold, herunder lønninger, rimelig indkvartering, mad og lægebehandling, alt efter hvad der måtte være relevant;

.6 sikre alle søfarende en retfærdig rettergang på en ikke-diskriminerende måde;

.7 sikre, at søfarende – når det er nødvendigt – får stillet oversættelse til rådighed og orienteres om deres ret til at få uafhængig juridisk rådgivning, får adgang til uafhængig juridisk rådgivning, orienteres om deres ret til ikke at belaste sig selv og deres ret til at forholde sig tavst og – for så vidt angår varetægtsfængslede søfarende – sikre, at de får uafhængig juridisk rådgivning;

.8 sikre, at de berørte søfarende orienteres om det grundlag, på hvilket undersøgelsen udføres (dvs. om det er i overensstemmelse med IMO's kode om undersøgelse af ulykker og hændelser til søs (resolution A.849(20), som ændret ved resolution A.884(21), eller som efterfølgende ændret) eller i henhold til andre nationale juridiske procedurer);

.9 sikre, at forpligtelserne i henhold til Wien konventionen om konsulære forbindelser, herunder sådanne som vedrører adgangsret, straks opfyldes, og at de stater, hvori de berørte søfarende er statsborgere, orienteres om de søfarendes status som påkrævet, samt at flagstatens konsulære embedsmænd gives adgang til de søfarende;

.10 sikre, at alle tilbageholdte søfarende får stillet midler til rådighed til privat kommunikation med følgende parter:

- familiemedlemmer;

- velfærdsorganisationer;

- rederen;

- fagforeninger;

- ambassaden eller konsulatet for de søfarendes flagstat eller for det land, hvor de søfarende deres bopæl eller statsborgerskab; og
- juridiske repræsentanter;

.11 anvende alle til rådighed stående midler til at sikre bevismateriale med henblik på at mindske det fortsatte behov for, at en søfarende er til stede i egen person;

.12 sikre, at beslutninger, der tages i henhold til protokollen af 1978 vedrørende den internationale konvention om forebyggelse af forurening fra skibe, 1973 (MARPOL 73/78), er i overensstemmelse med bestemmelserne i konventionens bilag 1 (bestemmelserne om forebyggelse af olieforurening), regel 11;

.13 straks afhøre søfarende, når dette sker i forbindelse med en kyststats undersøgelse af en søulykke, under hensyntagen til de søfarendes fysiske og psykiske tilstand efter ulykken;

.14 træffe foranstaltninger for at sikre, at søfarende, når de er blevet afhørt eller ikke i anden henseende kræves i forbindelse med en kyststats undersøgelse af en søulykke, får tilladelse til at gå om bord på skibet igen eller at blive hjemsendt uden unødigt forsinkelse;

.15 overveje alternativer til tilbageholdelse (inkl. tilbageholdelse som vidne) forud for retssagen, som ikke indebærer varetægtsfængsling, særligt hvor det er åbenbart, at den berørte søfarende er hyret i rutefart til den tilbageholdende havne- eller kyststat;

.16 straks afslutte undersøgelserne og, hvis det er nødvendigt, sigte søfarende, der mistænkes for strafbare handlinger, og sikre, at alle søfarende får en retfærdig rettergang, når de er blevet sigtet;

.17 have procedurer på plads, således at enhver skade, fortræd eller tab lidt af den tilbageholdte søfarende eller af rederen i forbindelse med tilbageholdelsen af den søfarende, der kan tilskrives den tilbageholdende havne- eller kyststats uretmæssige, urimelige eller uberettigede handlinger eller forsømmelser, straks og til fulde kompenseres;

.18 i den udstrækning nationale love tillader det, sikre, at der er en proces til rådighed vedrørende kautionsstillelse eller anden økonomisk sikkerhedsstillelse, således at den tilbageholdte søfarende kan løslades og hjemsendes, indtil en eventuel undersøgelse eller juridisk proces afgøres;

.19 træffe foranstaltninger for at sikre, at eventuelle retsmøder afholdt i løbet af søfarendes tilbageholdelse afholdes så hurtigt som muligt;

.20 træffe foranstaltninger for at sikre, at de beslutninger, der tages, er i overensstemmelse med almindeligt gældende bestemmelser i havretten;

.21 træffe foranstaltninger for at respektere de almindeligt accepterede bestemmelser i international søret vedrørende princippet om eksklusiv flagstatsjurisdiktion i sager vedrørende kollisioner eller andre sejladsrelaterede hændelser; og

.22 træffe foranstaltninger for at sikre, at søfarende ikke diskrimineres eller udsættes for gengældeshandlinger på grund af deres deltagelse i undersøgelser.

IV Retningslinjer til flagstaten

10 Flagstaten bør:

.1 træffe foranstaltninger for at sikre, at enhver undersøgelse med henblik på at fastlægge årsagen til en søulykke udføres på en retfærdig og hurtig måde;

.2 samarbejde og kommunikere med alle i det væsentligste interesserede stater, redere og søfarende og træffe foranstaltninger for at give søfarendes interesseorganisationer adgang til søfarende;

.3 hvor det måtte være relevant, deltage direkte i enhver ulykkesundersøgelse i henhold til IMO's kode om undersøgelse af ulykker og hændelser til søs (IMO Assembly resolution A.849(20), som ændret ved resolution A.884(21), og som efterfølgende kan ændres);

.4 hjælpe med at sikre, at redere indfrir deres forpligtelser over for søfarende, der er involveret i søulykker eller eventuelle undersøgelser;

.5 sikre/verificere, at rimelige forholdsregler er truffet med henblik på at sørge for enhver tilbageholdt søfarendes livsfornødenheder, herunder lønninger, rimelig indkvartering, mad og lægebehandling, alt efter hvad der måtte være relevant;

- .6 sikre, at redere indfrir deres forpligtelser til at samarbejde i forbindelse med enhver flag-, kyst- eller havnestats undersøgelse af en søulykke;
- .7 hjælpe med at sikre søfarende en retfærdighed behandling og hjælpe redere i tilfælde af havne- eller kyststaters undersøgelser;
- .8 betale for søfarendes hjemsendelse, når dette er nødvendigt, efter en søulykke i tilfælde, hvor redere forsømmer at opfylde deres hjemsendelsesansvar;
- .9 som bestemt i national ret, assistere ved den indledende retsforfølgelse af, forkyndelse af stævning for og tilbagevenden til en havne- eller kyststat af søfarende, som er under dennes jurisdiktion, og som kun kræves som vidner ved retssager efter en søulykke;
- .10 træffe foranstaltninger for at sikre, at dennes konsulære embedsmænd tillades adgang til de berørte søfarende, ligegyldigt hvilken nationalitet de har;
- .11 tage alle nødvendige forholdsregler for at sikre en retfærdighed behandling af søfarende, som er ansat eller hyret på et fartøj under dennes flag. Dette kan i sidste ende omfatte anvendelsen af internationale mekanismer til løsning af tvister, som kan sikre omgående frigivelse af fartøjer og besætninger, efter at der er blevet stillet en rimelig garanti eller økonomisk sikkerhed; og
- .12 træffe foranstaltninger til at sikre, at søfarende ikke diskrimineres eller udsættes for gengældelseshandlinger på grund af deres deltagelse i undersøgelser.

V Retningslinjer for den søfarendes stat

11 Den søfarendes stat bør:

- .1 samarbejde og kommunikere med alle i det væsentligste interesserede stater, redere og søfarende og træffe foranstaltninger for at give søfarendes interesseorganisationer adgang til søfarende;
- .2 overvåge det fysiske og psykiske velbefindende og behandlingen af søfarende, som er statsborgere i det pågældende land, og som er involveret i en søulykke, herunder i eventuelle hermed forbundne undersøgelser;
- .3 betale for hjemsendelsen af søfarende, som er statsborgere i det pågældende land, når dette er nødvendigt, efter en søulykke i tilfælde, hvor redere og flagstat forsømmer at opfylde deres hjemsendelsesansvar;
- .4 som bestemt i national ret, assistere ved forkyndelsen af stævning for og tilbagevenden til en havne- eller kyststat af søfarende, som er under dennes jurisdiktion, som kun kræves som vidner ved retssager efter en søulykke;
- .5 træffe foranstaltninger for at sikre, at dennes konsulære embedsmænd tillades adgang til de berørte søfarende;
- .6 træffe foranstaltninger for at yde støtte og hjælp til at fremme en retfærdighed behandling af statsborgere i den søfarendes stat og en hurtig afvikling af undersøgelsen;
- .7 træffe foranstaltninger for at sikre, at alle økonomiske midler, der er betalt af redere, den tilbageholdende stat eller enhver anden stat for tilbageholdte søfarende eller til støtte for sådanne søfarendes familier, gives til de tilsigtede formål; og
- .8 træffe foranstaltninger til at sikre, at søfarende ikke diskrimineres eller udsættes for gengældelseshandlinger på grund af deres deltagelse i undersøgelser.

VI Retningslinjer til redere

12 Hvad angår undersøgelser, har redere en altovervejende forpligtelse til at beskytte ansatte eller forhyrede søfarendes rettigheder, herunder retten til at undgå at belaste sig selv, og til at tage skridt til at sikre dem en retfærdig behandling og bør:

- .1 tage alle til rådighed stående forholdsregler for at sikre, at søfarende ikke diskrimineres eller udsættes for gengældelseshandlinger på grund af deres deltagelse i undersøgelser, og tage skridt for at sikre, at en sådan adfærd af andre ikke tolereres;
- .2 samarbejde og kommunikere med alle i det væsentligste interesserede stater, andre redere, hvor dette måtte være relevant, og søfarende og tage skridt for at give søfarendes interesseorganisationer adgang til søfarende;
- .3 skride til handling for at fremskynde den indsats, der gøres af en havne-, kyst- eller flagstat under en undersøgelse;
- .4 træffe foranstaltninger for at opmuntre søfarende og andre ansatte til at samarbejde i enhver undersøgelse under behørig hensyntagen til eventuelle gældende rettigheder;

.5 anvende alle til rådighed stående midler til at sikre bevismateriale med henblik på at mindske det fortsatte behov for, at en søfarende er til stede i egen person;

.6 opfylde deres forpligtelse, for så vidt angår søfarendes hjemsendelse eller tage skridt til at få søfarende om bord på skibet igen; og

.7 sikre/verificere, at rimelige forholdsregler er truffet med henblik på at sørge for enhver søfarendes livsfornødenheder, herunder lønninger, rimelig indkvartering, mad og lægebehandling, alt efter hvad der måtte være relevant.

VII Retningslinjer for den søfarende

13 Søfarende bør:

.1 hvis det er nødvendigt, træffe foranstaltninger for at sikre, at de har passende tolketjenester til rådighed;

.2 træffe foranstaltninger for at sikre, at de fuldt ud forstår deres ret til ikke belaste sig selv, og at de fuldt ud forstår, at, når de udtaler sig til havne-, kyst- eller flagstatsinspektører, kan sådanne udtalelser anvendes i en fremtidig retssag;

.3 træffe foranstaltninger for at sikre, hvis de finder det nødvendigt, at de har arrangeret adgang til juridisk rådgivning, før de beslutter, om de vil udtale sig til havne-, kyst- eller flagstatsinspektører; og

.4 deltage i en undersøgelse, i den grad det er muligt, under hensyntagen til deres ret til ikke at belaste sig selv, sammen med havne-, kyst- eller flagstatsinspektører ved at tilvejebringe sandfærdige oplysninger efter bedste overbevisning og skøn.

Officielle noter

¹⁾ Der henvises til artikel 18 i Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2009/18EF af 23. april 2009 om de grundlæggende principper for undersøgelser af ulykker i søtransportsektoren, samt artikel 19 stk. 4 i Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2002/59EF af 27. juni 2002 om oprettelse af et trafikovervågnings- og trafikinformationssystem for skibsfarten i Fællesskabet, som ændret ved Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2009/17/EF af 23. april 2009.